

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyes szám 24 fill.

HONTI LAPOK

Nyilttér sora 40 fill.
Hivatalos
s magánhirdetések
arszabas szerint.
Többesüri hirdetés-
nél árendemény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IPOLYSÁGON.

Felelős szerkesztő:
HALÁSZ FERENC.

Megjelen
szombaton reggel.

A cigánykérdéshez.

Irta: Lits Gyula.

Ipolyság, május 14.

Széll Kálmán belügyminisztersége idejében, gondolom 1902-ben, már mint főispán résztvettem azon értekezleten, amely a belügyminiszteriumban a cigányügyben tartatott. Ez az értekezlet elfogadta az én álláspontomat, hogy a cigányügy csak kényszertelepítés útján oldható meg, kifejtettem ennek módosításait is. Az értekezlet elvileg meg is állapodott, de azóta sem történt a dologban.

Most a dánosi eset folytán a cigánykérdés egész borzalmasságában merül fel. Mindenki hangoztatja, kívánja, hogy a cigányok gazságainak, vérengzéseinek radikálisan vége vessék, mert ezt az állapotot tovább tünni szégyen és gyalázat a külföld előtt, — itthon pedig félelmetes.

Elmondom tehát eszmémet szóljanak hozzá mások is, vagy álljon elő az, aki ennél jobbat tud.

A cigányok az egyik feltevés szerint eleinkkel körülbelül egy időben más verzió szerint körülbelül 5-600 év előtt kerekedtek fel őshazájukból, állítólag Indiából, de sokkal valószínűbb, hogy Egyiptomból, és ellepték a Balkán országokat, Oroszország keleti és déli tartományait, Galiciát, Lengyelországot és különösen Magyarországot. Századokon át nomád életet folytattak. Az első telepítési kísérleteket Mária Terézia és József császár próbálták meg.

Ma Magyarországon három fajta cigány van. A most említett kísérlet következtében megtelepedett cigány, a kolompár-cigány és az oláh-cigány. Vegyük sorra őket:

A József császár idejében megtelepedett cigányság meglehetősen asszimilálódott. A falu végén putrikban, házakban lakik, lassanként állandó foglalkozáshoz szokott és nem kóborol. A csirkét és malacot most is elemel, ha lehet, de nagyobb gazságokra nem vetemedik. Rendes neveik vannak, leginkább vályogvetéssel, padlás és padló tapasztással, egyéb sármunkákkal foglalkoznak, sintérséget és pócegdör tisztítást is elvállalnak napszámba járnak, szóval élelmüket megkeresik, ha másképp nem lehet, ürgeöntéssel. Főfoglalkozásuk azonban a muzsika. Zeneérezék náluk talentum. S bizony mondjuk meg, hogy a híres Bihari, a Patikáros Ferkó, a Sárköziek, Bunkók és Radicsok ezekből kerültek ki. Nincs mit ezért szégyenkezniök, az ő művészetükkel itthon és

külföldön szerzett dicsőségük származásukat régen elfeledtette.

A cigányok másik válfaja a kolompár, vagy teknővájó-cigány. Ezek eredetileg nem is cigányok, hanem szavonita faj, mely itt az országban s különösen a dunántúli vármegyékben él. Megvesznek nagyobb mennyiségű topolyfát, vagy ilyen erdőrészeket, ott hetekre és hónapokra megtelepednek, a fákat feldolgozzák teknőnek, kanalaknak és egyéb házi szerszámoknak; ha munkájuk elfogyott, mennek tovább, ahol új szerszámfát találnak. Jóindulatu, szelid munkásnép, bár ezek is sátoroznak, de sem a személy-, sem a vagyonbiztonságra nem veszélyesek.

A harmadik veszedelmes fajta az ugynevezett oláh-cigány. Kegyetlen és vérengző, teljesen a törvényen kívül él, nem keresztel, nem házasodik, temetőbe nem temetkezik. Lopásból, rablásból, gyilkolásból, vásárosok kifosztásából él. Ez az a veszedelmes faj, amelyet lehetetlenné kell tenni. Három fő család van köztük: Rafael, Kolompár és a Lakatos nemzetség. Ezek az ősi familiák, a többiek mellékágak és később felvett nevek. A Rafael-nemzetség köztük az arisztokrata, leginkább ezekből kerülnek ki a vajdák, ez és a Kolompárok főképp a Dunántul garázdálkodnak, a Lakatosok a legvérengzőbbek, a legkegyetlenebbek a Duna-Tisza között és az alföldi vármegyékben „dolgoznak.”

Csak annak van fogalma az oláh cigányok életmódjáról, aki az iránt közelebről érdeklődött. A vajda például az élet halál ura, jutalmaz és büntet. Két dolog van, a mi halálbüntetést von maga után a cigánynál: az áruulás és a nőnek nem cigánnyal való érintkezése. Azért jóformán lehetlen azt a fajta cigányt vallomásra bírni, vagy a legnagyobb ritkaság, hogy cigányasszony nem cigánnyal összeadja magát. A vajda eljárása statáriális, a bűnöst egyszerűen leütik, vagy megölik, a legközelebbi vízmosásba, vagy domboldalba elássák, — sohasem tud meg arról senki semmit. A legnagyobb szodomitaságban élnek, szülő, gyermek, testvér e tekintetben nem képez kivételt — és csodálatos: görvélykóros cigányt senki sem ismer, edzettebb faj nem létezik, mint a cigány.

A dánosihoz hasonló száz és száz kegyetlen büntény jellemzi őket. Kedves foglalkozásuk a lólopás és ezt főbírókorombeli tapasztalataim szerint különös raffineriával végzik: megvesznek a vásáron két három dögrováson levő lovat nyolc-tíz forintért, az leütik, a husát elássák, a bőrt eladják. Ek-

ként üres passzusokhoz jutnak. Most ezekre a passzusokra éjjel lovat lopnak. Sokszor megtörtént, hogy a lopott lovak közül egyet-kettőt a falutól nem messze fához kötve megtalálták. Ennek az volt a magyarázata, hogy a sötétben lopott ló nem felelt meg az üres passzusnak, azt tehát visszahagyták, de a melyik megfelelt a passzusban levő sárga, szürke, vagy pejnek, — mert ezt le tudja a cigány olvasni — azt elvitték s ha például az éjjel Fejérmegyében lovakat loptak, azt a Dunán átusztatva, harmadnap már a szabadkai vásáron lehetett megtalálni.

József főherceg ő fensége Alcsuthon a 80-as években megpróbálkozott a telepítéssel. Összesereglett oda a szomszéd vármegyék cigánysága, kaptak, kocsit, lovat, hogy vásározhassanak, dolmányt, szűrt a férfiak, tulipántos kendőket az asszonyok. Egyik pusztára lettek telepítve, ellátta őket a jó főherceg tyukkal, kaláccsal, minden jóval, csak hogy megmaradjanak. Mikor azt kívánta tőlük, hogy a házakba hurcolkodjanak be, akkor úgy tettek, hogy a kocsikat is bevitték a szobába és abban tanyáztak. Mikor azután arról volt szó, hogy most már lassankint dolgozzanak is valamit, kapáljanak, kaszáljanak, akkor egyszerűen megszöktek így végződött a jó főherceg telepítési kísérlete.

Ezek után elmondom eszmémet a cigánykérdés megoldására nézve. Ennek egyedüli módja a kényszertelepítés s itt nem szabad nagyon az ember jogokra, az egyéni szabadságra hivatkozni, mert kivételes állapot kivételes intézkedéseket tesz szükségessé. Ezt a vérengző fajt, ezt a személy- és vagyonbiztonságot veszélyeztető csavargó népet, helyhez kell kötni, kóborlásait gáztetteit lehetetlenné tenni. Miképpen?

Kormány- vagy cigánybiztost kell kinevezni a megfelelő asszisztenciával és a szükséges költséggel. Az eljárás következő volna: Például mondjuk Pest vármegyében található összes oláh cigányság a csendőrség által, egy bizonyos napon letartóztatandó és helyhez kötendő. Kocsijaikat és lovaikat el kell árverezni, hogy ne szök-hessenek. A cigányokat családonként össze kell irni és családonként szétválasztani, sátoraljankint nem, mert így több család együtt maradhatna. Már most egy családot el kell toloncolni, mondjuk Hont vármegyébe, a sátoraljnak másik családját Zala vármegyébe, a harmadikat Temesbe s így tovább, úgy, hogy az összes Pest-megyébe letartóztatott, mondjuk 800

vagy 1000 cigány szétdobatik családonként a minél távolabb fekvő vármegyékbe, hogy egymással ne érintkezessenek. Az előzőleg és a kormány biztos által kellőleg informált és költséggel is ellátott vármegyei alispán, a vármegyéjébe toloncolt 6—8 pestmegyei cigány-családot egyes községekbe telepíti le, egymástól lehetőleg távolos községekbe egy-egy családot.

Hasonlóképpen kell eljárni egy meghatározott napon, például a Fejérmegyében talált cigánycsapatokkal, ezeket is családonként a távol eső vármegyékbe kell a fenti módon elhelyezni. Így kell folytatni minden vármegyében.

Tudomásom szerint 9—10,000 oláh-cigány barangol Magyarországon, ezeket mind ilyenformán kell szétválasztani egymástól és családonként idegen vármegyében, egy-egy községben elhelyezni.

Az elhelyezés nem eshetik a községek terhére, erről az államnak kell gondoskodni. A községnek költséget kell adni arra, hogy az oda telepített cigánycsalád számára lakást fogadjon és eltartásukról egyideig gondoskodhassék. A megyei hatóságok a közelebbi intézkedésekre a kormánybiztos útján megfelelőleg utasíthatók.

Hogy az ekként szétszórta és telepített cigány meg ne szökhesék, illetve, ha elszökik, megtalálható legyen, annak csak egy módja van, nem nagyon humánus ugyan, de ismétlem, hogy kivételes állapot kivételes intézkedést kíván. Minden megyében az ott telepített cigánynak számot kell, mondjuk, hogy a Hontmegyébe telepített családoknak a 6-os számot adjuk. Ez a 6-os számú cigány bárhova is szökjék el az országba, minden csendőr, min-

den községi jegyző, minden szolgabíró tudni fogja, hogy a 6-os számmal bíró cigány Hontmegyéből szökött el s így könnyű lesz azt illetőségi helyére viszatoloncolni.

A szétválasztás az egész országban ekként pár hónap alatt megtörténvén, a második fontos kérdés a letelepített felügyelete és foglalkoztatása. A felügyeletet egyszerűen a községi előjáróság, csendőrség és közigazgatási hatóságok intézhetik. Nagyobb fontosságú, hogy mi történjék már most a családokkal.

A csecsemők, apró gyermekek a családfőnél hagyandók és gondozandók, a nagyobb gyermekek a kormánybiztosság útján, menhelyeken, javítóintézetekben, földmives- és ipariskolákban helyezendők el és oktatandók, ennek közelebbi módozatai egy későbbi elhatározás tárgyát képezhetik. A serdülő leányok dohány-, szövő- és egyéb e fajta gyárakban foglalkoztatandók, esetleg belső cselédekül is alkalmazhatók. A felnőtt legénység már most a telepítés után katonasorba állítandó. Anyakönyvezve nincsenek sehol, koruk tehát meg nem állapítható. Itt nem szükséges sok skrupulussal eljárni, aki közülök csapatszolgálatra gyöngye, vagy alkalmatlan volna, azokat az egészségügyi- és vonatcsapatoknál, töltenygyárakba és egyéb kaszárnya-szolgálatokra lehet fogni, a katonaságnál töltött három év, a cigányifjuságra nagy átalakító képességgel bírna.

A családos férfiakat, öregebb embereket számos foglalkozásra lehetne szétosztani. Kerülhetne belőlük a községbe éjjeli őr, postás, kukorica-, vagy krumpli-pásztor, határőr, sőt kiválólólag alkalmazhatók hajlamuknál

fogva kovácsműhelyekben. De egyes családok elhelyezhetők volnának a községből első sorban az állambirtokokra, ahol kocsis, lovász, csikós, gulyás-szolgálatokat végezhetnének, ugyan így volnának alkalmazhatók nagyobb gazdaságokban, uradalmakban is.

Az asszonynepet a községben, ahova telepítve lettek, háziiparra, fonásra vászonkészítésre, csipkeverésre és egyéb ilyfajta foglalkozásokra lehet kényszeríteni.

Ily módon, de mindig s különösen az első időben kényszerrendszabályok alkalmazásával meg lehet a cigánykérdést oldani. Számításom szerint ennek a telepítésnek és az átalakításnak csak az első néhány éve okoznának nehézséget, ha a szétszórás és a telepítés nehéz munkája megtörtént, a foglalkoztatás már könnyebben menne.

Ezen módon azt hiszem tíz év alatt teljesen végeznénk a cigánykérdéssel, azt nem hiszem, hogy a mai felnőtt cigány-generációból már valami hasznos polgárai válnának a hazának, ezek lassan majd elpusztulnak, de az ifjabb és a következő generáció már szégyenleni fogja azokat a vérlázító gazdaságokat, amiket elődeik Dánoson és másut elkövettek.

Nagy és mélyreható kérdés ez a cigánykérdés, nem szabad fukarkodni sem a sürgős teendők, sem az arra szükséges költségekkel, joggal megvárhatja ezt az országnak egész vidéki közönsége, mely az oláh-cigányok kegyetlen támadásai miatt éjjel-nappal rettegetésben él.

Igy képezem én a cigánykérdés gyökeres megoldását, — aki jobbat tud, álljon elő vele.

Ahol én élek. . .

*Ahol én élek, nincs ott rózsza,
Csak sápadt ajkon bús panasz
És visszafojtott nagy lánggal ég
Forró szívemben a tavasz.*

*Utamban megtört, gyászos sorban
Lángra vert rabok állanak,
Ahol én élek, tűzharmat hull
S vágyat hamvaszt az égő nap.*

*Megsebeznek itt gyilkos szóval,
Én tehetetlen hallgatom,
Csak meg-megcsuklik gyenge testem,
S könnyé bágyad szilaj dalom.*

*Óh, hogy vágyom én más utakra!
Halált hozó posvány van itt —
S a lelkem fehér lilioma
Beléhullatja szirmait. . .*

Péry Ilona.

Igazság.

Irta: **Kállay Ede dr.**

A vasuti állomás fedett peronján egy legény sétáltatott egy leányt a karján. Bérczy Béla volt, a menyasszonyával, a sárvári bérlő Gita leányával, A fiu prémes fekete zekét, a leány szürke uti ruhát hordott. Majd nem olyan magas volt a lány, mint a fiu. Az utasok kíváncsian fürkésztek az egymáshoz bujt két embert, és valamennyi szemén meglátszott, hogy helybenhagyják mind a kettő választását. Az egyik asszony elég halhatóan oda is szólt az urához: — esinos pár, . . . és szeretik egymást! . . .

Bérczy Béla magához szoritotta mátkája karját, ez meg hozzátapadt, mintha felkínálná, hogy szoríts, ölelj — nem bánom; hisz úgy is a tied vagyok — te édes!

A vágányok felől havat kavart be a szél, s lesöpörte a padok alá, a bőröndök

mellé. A gázlángok meglöbögtek, s a hideg köddel — szürke szomorúság lepte el a peront. — Az utasok behuzódtak a várótermekbe, feltűrték a kabátjuk gallérját, s a nagy párás ablakok mögül nézték a tolató gőzkocsit, a didergő vasuti szolgálat meg a csomagokat hajgáló két postást.

Bérczy egyedül maradt a menyasszonyával. Majdnem szótlánul jártak — egymáshoz tapadva. — A beszédük minden szava egy-egy fogadalom volt.

— Türelmes lesz!! Várni fog! . . . Szeret; jobban mint eddig . . . több lemondással, több bizalommal vágyódik hozzám, ugy-e? . . .

— Jó legyen! . . . Ne csaljon meg! . . . Édes kis uram, szeressen!

A lány keze, a fiu kezében remegett. — Ez meg görcsösen fogta, mintha attól tartana, hogy elszakítják tőle a leányt!

— Jó legyen! . . . kérte nagyon behizelgőn, nagyon szerelmesen, nagyon féltékenyen a leány a fiut. . . És befész-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megemeli a köhögést, váladékot, égési izmokat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint ahogy értékesen utazatoknál le kívánják, kérjen mindenkori „Roche” orvosi csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche”

Kapható minden gyógyszertárban és a gyártócégnél.

A magyar címer és lobogó védelme.

A magyar korona országainak egyesített, vagy az ország külön címerének elferdített alakban, továbbá a címereknek, vagy a nemzeti lobogóknak az állam méltóságát sértő módon való használata, illetőleg alkalmazása tárgyában Andrassy Gyula gróf belügy-miniszter a következő rendeletet intézte az összes törvényhatóságokhoz:

A kihágásokról szóló 1879. évi XI. t. c. 1. szakasza alapján a következőket rendelem: a ki a magyar korona országai egyesített, vagy az ország külön címerét szándékosan elferdítve használja, illetőleg alkalmazza, ugyszintén az, a ki ezt a címert vagy nemzeti lobogót az állam méltóságát sértő módon használja, illetőleg alkalmazza, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Ezen kihágások eseteiben az 1883. XVIII. t. c. 9. szakaszában, illetőleg az 1883. évi 50.422. B. M. számú rendeletben felsorolt közigazgatási hatóságok gyakorolják.

A dunaipolyvölgyi folytatása.

A dunaipolyvölgyi vasut szárnyvonala tudvalóleg Romhánynál fog végződni. Most azt olvassuk, hogy a nógrádmegyei h. é. vasutak Galgakovésd állomásától a duna—ipolyvölgyi vasut Romhány állomásáig építendő h. é. vasutra a m. kir. keresk. miniszter Jeszenszky Sándor br. kövesdi és Balás János bieskei nagybirtokosnak adta meg az előmunkálati engedélyt.

A leányiskola államosítása.

Hosszas vajudás után végre lejött a kultuszminiszterium leirata, melynek értelmében az ipolysági polgári leányiskolát állami kezelésbe vette át. Ezzel nagy teherrel szabadul meg a nagyközség, melyet ezentul csupán az eddig megajánlott évi 700 korona hozzájárulás illet meg.

A hétről.

— május 15.

— **A főegyházmegye köréből.** Hradil Ágoston bakabányai plebános nyugdíjba lépett, és helyette Jarabek József eddigi szubszidiárius végzi idelgelenesen a plebánosi teend. ket.

— **Adófelszámolási bizottság.** Az adófelszámolási bizottság elnökévé a belügy-miniszter Totovics Kálmán tb. főjegyzőt, helyettesévé pedig Heffter Richárd ipolysági lakost nevezte ki.

— **A hercegprimási uradalomból.** Vaszary Kolos biboros hercegprimás Alkér Antal kemencei uradalmi intézőt hasonmivőségben Farnadra helyezte át.

— **A III. oszt. kereseti adókievetés.** A III. oszt. kereseti adókievető bizottság működését Korponán f. évi május hó 18-án kezdi meg, Selmecebányán és Ipolyságon pedig június hó 1-én.

— **Szent Alajos szobor.** Egy magát megnem nevező uri ember 300 koronát helyezett le a helybeli plebánián, hogy az ipolysági róm. kath. plebánia templomban ebből egy Szent Alajos szobor állíttassék fel, melyért ez uton is köszönetet mond Schreiber Aladár plebános.

— **A H. G. E. ülése.** A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya május hó 12-én tartotta havi ülését. Az ülésen jelen voltak Ivánka István elnök, Bolgár János alelnök, Lits Gyula főispán Marek Károly alispán, Somogyi Béla főjegyző, Papp Ábrahám törvényhatósági állatorvos, Oláh Dezső állattenyésztési felügyelő, Katócz Simon szőlőszeti és borászati felügyelő, Farkas Géza, Gállfy István Jancsó Kálmán, Somsich Ödön gr. Schuszdek Ármin vál. tagok. *Ivánka* István elnök jelenti a választmányának, hogy össze akarta hívni a Hontvármegyei Gazdaszövetség tagjait a sürgős ügyek megvitatására, mivel azonban az egyesület rendes tavaszi közgyűlésén is elenyésző csekély számban jelentek meg a tagok, tekintve, hogy most sürgős tavaszi mezeti munkák vannak — azt későbbre halasztotta. Ezután titkár terjesztette elő havi jelentését, melyet a választmány tudomásul vett. Azután letárgyalták: *Jankovich* Béla dr. javaslatát a vasuton

leendő tejszállító kocsik alkalmazása iránt. E tárgyhoz hozzászólt *Lits* Gyula főispán is, ki szintén pártolta. Elhatározták, hogy felirnak a kereskedelmi miniszterhez a tejszállító kocsik alkalmazása végett, és felhívja az egyesület Nógrád, Bars, Esztergom és Nyitra-vármegyéket hasonló akció megindítására. Tárgyalták a Magyar Szőlősgazdák Egyesületének átiratát a jégbiztosítás országos szervezése tárgyában. Felvették rendes tagul Podhradszky István Kóburg hercegi uradalmi intézőt. Döntöttek a földmivelésügyi miniszter által az egylet részére még 1895-ben kitult 2000 korona sorsa felett, mely eddig kamatozott, és egy szűkebb bizottságot választott, mely részletes költség-tervezetet fog kidolgozni, és ezt aztán felküldik a földmivelésügyi miniszterhez jóváhagyás végett. Több tárgya az ülésnek nem volt.

— **A pénzügy köréből.** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszter elnök *Priszter* Szaniszló dr. szegedi fogalmazó gyakornokot az ipolysági m. kir. pénzügyigazgatósághoz fogalmazóvá *Gulyás* József zombori adótitstet pedig a korponai m. kir. adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki.

— **Május. Meteor** májusról ujabban ezeket írja. Május havának első napjai már meleg tavaszi, de még változó időt hoztak, de az erősen megindult föltjárás valamint a 7-ik utáni csomópontoknak már a bolygók részéről is meleg jellege, mind jobban ki fogják fejleszteni e hónapban az állandóbb meleg időt, úgy hogy a 7-ik csomópontot követőleg, mely még hatáskörében zivatarral, vagy enélkül kiadóbb esőt esetleg jégesőt van hivatva hozni, már csak a 20-ik csomópont mutat a bolygók részéről esős jellegűt, és a 25-iki, ha a jelenlegi messze elterülő fátylós mezőkkel bíró, nagy föltjárás a napon akkor is megmarad. Májusnak a meleg jellege a terményekre igen kedvező lenne, ha közben néhány ciklonos jellegű tömör föltcsoport mutatkoznék a Napon, mert ebből kifolyólag szaladó esőkben lenné részünk, a melyekben jég is lehet ugyan de átlagban mégis nagyban hozzá járulna a remélhető csapadékkal, a termények elmaradt gyors fejlődésére mert május hó 2-ik és 3-ik negyedében csak a 20-iki csomópont ígér bővebb esőt s aztán a 25-iki a midőn esetleg vihart, vagy nagyobb jégesőt is kaphatunk, követőleg némileg változatos idő következik, a meleg fokozódásával s egyáltalán a

kelte magát a fiu két karja közé. Szorososan egymás mellett, egymással szemben álltak.

— Lehet az rosz, a kinek ilyen drága kinese van, mint a milyen te vagy?!

A lány átkulesolta a férfi nyakát, ez meg a leány fejét fogta — a nyaka fölött, — mintha meg akarná fojtani. A szemük egymásba mélyedt, s a lány pupilláján fényes, tüzes esikok rajzolódtak ki. A mikor az ajkához ért a férfi ajka, lecsukta selymes szempilláját, elbágyadt, mintha azt mondaná a lénye, hogy jó volna meghalni. — Az ajkát nyitva tartotta, és beszívta a férfi ajkát. . . Tüzes, forró, hosszú esők volt, — mély szerelmes, mint a milyet csak olyan emberek váltanak, a kik nagyon szeretik egymást, s nagyon vágyódnak egymás után.

Nekitámaszkodtam az egyik vasoszlop-

nak, s onnan néztem ezt a két összeölelkezett lényt. A férfit ismertem, a lányról csak sejtettem, hogy kiesoda. A férfiről tudtam, hogy kezdő fiskális itt a vidéken, és tudtam azt is, hogy olyan titkos mátkaságot tart a Rohonezy lánnyal. A lányról különben azt mondták, hogy esunya — én szépnem találtam. Irigyeltem a fiskálistól azt a lányt. Egy kiesit el is ítélttem mind a kettőt, hogy egyedül láttam őket, és hogy ennyi nembánomsággal kezelik a körülöttük levőket, ügyet sem vetnek arra, hogy az emberek léha kalandnak nézik a lúzas ölelkezésüket, de aztán a dolgom után láttam. Megváltottam a jegyemet Pestig, s beültem az egyik szakaszba. Hallottam, hogy a kalauzzal beszél valamit a férfi, s aztán felszállnak mind a ketten.

— Éjnek idején egyedül utaznak —

hm! És tovább lüztem a gondolatot olyasféle járt az eszemben, hogy hogyha az én leányommal banna így ez az urfi, nem igen válogatnám, hogy hogyan viselkedjek vele szemben. A míg végig járták a kocsit, kiformalódott a véleményem felőlük. Üres volt mind a szakasz — egyikebe sem telepedtek le, az enyembe jöttek.

— Hát még sem keresik az alkalmat — gondoltam, a míg egymás mellé ültek a fülke sarkába. Egymáshoz lapultak, összefonódott a karjuk, s esendes mozdulatlanságban ültek, a míg el nem indult a vonat. A lány beszédes szeme, a fiúéba kulesolódott. Olyan volt a tekintetük, hogy magamban bocsánatot kértem tőlük, hogy azt mertem hinni, hogy érzéki kaland hajtja kettőjüket valamerre. A lány tiszta, átszellemült tekintete, a fiu simogató, mosolygó szeme, a szerelmük nagy

BENZINMOTOROK

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, útimozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmivelő eszközök, stb. stb.

Kívánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A M. K. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉR ÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

V. Váci-körút 32.

meleg hiánya miatt, mint az a múlt évben volt, e nyáron nem fognak a fürdőzők és nyaralók panaszkodhatni. Május még hátralevő csomópontjai: 16—20—23—25—30-ra esnek. A 16-ik száraz, a 20-ik csapadékos a 25-ik hűvös, esetleg esős, vagy zivataros jelleggel.

— **Gracza György** †. Hontból elszakadt érdemes író és hírlapíró, a szabadságharc kultuszának egyik harcosa, halt meg csütörtökön a fővárosban: *Gracza György*. Az elhunyt már régebben betegeskedett s vasárnap végleg rosszra fordult az állapota és sokszor eszméletét veszítette. Hátgerincbaja, gyomorbántalmi és reumája teljesen aláásták szervezetét s ehhez nagyfokú aggkori gyöngeség is járult. Az ötvenkétéves férfi kilencvenéves aggastyánnak látszott. Délután hat órakor meghalt s holnapután temetik. *Gracza György* husz éven keresztül volt a Budapest felelős szerkesztője s ettől az állásától 1904. őszén lépett vissza. Gazdag ember volt, hontmegyei birtokos is volt készpénzvagyona is több százezer korona is volt s így nem lévén megélhetési gondja, minden idejét régi műveinek átdolgozására fordította. Így főleg főmunkáját, a szabadságharc történetét javíttatta, s a második kiadással már teljesen elkészült. *Gracza* a zempléni megyei Véhéén született 1856-ban. Középkorúait Egerben, Szatmáron és Debrecenben, a jogot Budapesten végezte. Önálló művei voltak: *A korvinák*; *A nevető Magyarország*; *A halál örülte*; *Kossuth Lajos Élete és működése*; Az 1848—49-iki szabadságharc története két kötetben.

— **Pályázat segédjegyzői állásra.** *Halmay László* a korponai járás főszolgabírája pályázatot hirdet a berencsfalusi körjegyzőségnek újonnan rendszeresített segédjegyzői állásra. Az állás javadalma évi 1000 korona. Felhívja a főszolgabíró mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a kellően felszerelt és egy koronás bélyeggel ellátott kérvényüket hozzá folyó évi május hó 20-ik napjának d. u. 2 órájáig annál is inkább adják be, mert a később érkezetteket figyelembe nem veszi. A választás hatánapját később fogja kitűzni.

— **Ingyenes helyek a hadapródiskolákban.** A cs. és kir. közös hadseregbeli hadapródiskolákban az 1908—909. tanév kezdetén (szeptember közepén) magyar honos ifjak részére mintegy 300 egész ingyenes magyar

állami alapítványi hely, 4 szinten egészen ingyenes magán alapítványi hely és ezeken kívül még megfelelő számu tandíjfizetéses hely fog betöltés végett rendelkezésre állani. A felvétel a budapesti, kassai, károlyvárosi nagyszébeni, pozsonyi, temesvári és Pétervárad melletti kemenici-gyalogsági hadapródiskolák, továbbá, a traiskircheni tüzérségi, a hainburgi utász és a maerischweisskircheni lovassági hadapródiskolák I. osztályába történik. Pályázatok a honvédelmi miniszteriumhoz (az előjáró hatóság útján) f. é. július hó 12-ig nyújtandók be. A pályázati hirdetmény mely a legrészletesebb felvilágosítást nyújtja a „Budapesti Közlöny”-ben is megjelent. A honvédelmi miniszter törvényhatóságunkat is felhívta, hogy a folyó évben is igyekezzék társadalmi uton is odahatni, hogy a cs. és kir. hadapródiskolákban betöltés alá kerülő helyekre minél többen pályázzanak. Különösen óhajtandó, hogy a lovassági és a traiskircheni tüzérségi hadapródiskolába a magyar ifjak nagyobb számmal pályázzanak mert ezen hadapródiskoláknak párhuzamos magyar osztályai csakis elegendő számu magyar ifju jelentkezése esetén állíthatók fel. Érdeklődők bővebb ismertetésre szolgáló „Tájékoztató”-kat a honvédelmi miniszterium segédhivatali főigazgatójától a f. évben is díjmentesen kaphatnak. A cs. és kir. hadapródiskolákban a magyar állami alapítványi helyre felvett minden növendék az ingyenes ellátáson felül még évi 100 korona zsebpénzt is kap.

— **Az anyakönyvezés köréből.** A főispán *Wertheimer János* deméndi lakost a deméndi anyakönyvi kerületben teljes hatáskörrel anyakönyvvezető helyettesé kinevezte.

— **Hollady Nándor rendőrkapitány.** Zólyom vármegye főispánja *Hollady Nándor* korponai polgármestert Besztercebánya szab. kir. város rendőrkapitányává nevezte ki.

— **Majális.** Az ipolyi róm. kat. iskola majálisát e hó 21-én (csütörtökön) a Buzás-féle szurdoki vendéglő kertjében tartja, mely alkalommal a madarak és fák ünnepe is megtartatik olyképp, hogy a gyermekek tanítói vezetése alatt a vasut feletti erdőbe mennek, és ott a madarak és fák védelmének hatékonyabbá tétele céljából szavazatokkal és énekkel egybekötve Jávor B. Lajos tanító tart beszédet a gyermekéhez. Indulás az iskolából 1 órakor délután. Minthogy külön meghívóhat ki nem bocsátanak a szülőket és érdeklődő gyermekbarátokat ez uton meghívja a tantestület.

— **Borgazdasági tanfolyam.** Borgazdasági tanfolyamot fognak tartani a folyó év nyarán lelkészek és néptanítók részére a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam helyi-

ségeiben, Az első tanfolyam július 6-án kezdődik. A tanfolyamra felvett egyének 70 korona általányt kapnak. A folyamodványok a tanfelügyelőséghez június 1-ig adandók be.

— **Vitriol dráma.** *Pelikán Ferenc* bádogosmester felesége e hó 15-én éjjelkor az utcán *Detzer Géza* gázgyári üzletvezetőt vitriollal leöntötte. *Detzer Gézát*, ki arcában súlyos égési sebeket szenvedett a kórházban ápolják.

— **Az Iparos Körből.** Vasárnap e hó 10-én tartotta meg az Iparos Kör választmányi ülését *Pelikán Ferenc* igazgató vezetése mellett, a mikor többi közzött elhatározták egy erdei mulatság rendezését. A választmányi ülés után az egybegyűlt tagok *Eggenhoffer Lipót* elnöklete alatt rendkívüli közgyűlésre ültek össze, melyet az tett szükségessé, hogy a körnek a lakást felmondták és így egy alkalmas helyiség után kellett sűrűsösen nézni. E kérdés körül több vélemény hangzott el, míg végre megállapodásra jutottak és így a kör július elsejétől kezdve már átköltözik új helyiségébe, a Sági-féle házba.

— **A Sportklubot meglópták.** A Sportklub zárt helyiségeibe múlt éjjel álkulcsal behatoltak, és onnét több teniszinget, nadrágot és cipőt elloptak. A tettesek minden valószínűség szerint vándorlók lehetnek, kiket a csendőrség nyomoz.

— **Tanítónők gazdasági kiképzése.** Tanítónők gazdasági kiképzése céljából a vallás és közoktatásiügyi miniszter a kassai női gazdasági iskolában július 6-tól három hétre terjedő tanfolyamot tart. Pályázati kérvények május 18-áig a tanfelügyelőséghez adandók be.

— **Juniális.** Az iparos kör pünkösd hétfőn a majálistéren tartja nyári mulatságát, melynek rendezésére a választmány *Pelikán Ferenc* igazgatót kérte fel.

— **Pályázat ipari munkásjutalmakra.** A kereskedelemügyi miniszter rendelete alapján, a folyó évben kiosztás alá kerülő 7, egyenkint 100—100koronás, állami ipari munkásjutalomra és elismerő oklevélre hirdet pályázatot a beszercebányai kereskedelmi és iparkamara. A jutalomra való igény előfeltételei: 1. Magyar állampolgárság. 2. Tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás. (Művezetők, munkavezetők, pallérok, előmunkások csak kivételes méltánylást érdemlő esetekben vétetnek figyelembe, kapus, kocsis, szolga stb. jutalomra igényt nem tarthat). 3. Legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében. 4. A rendes munkabér évi 2000 koronát meg nem haladhat. A felsorolt feltételeket igazoló ok-

fehértését bizonyította.

Alig beszéltek, — abból a néhány szóból, mely a fülemhez ért, megállapítottam, hogy a lány csak a pályaudvarra kísérte a fiut, s csak az utolsó pillanatban szánta rá magát, hogy elmegy vele.

Önkéntelen rokonszenvet éreztem most már velük szemben, s ha formáját tudom, tán meg is mondom és megkérem őket, hogy bizzanak bennem, hogy a kezükre járok.

A lány a férfi vállán nyugtatta a fejét, s lehunyta a pilláját. Nagyon nyugodt lehetett a lelkiismerete mert a pihegésén látszott, hogy elaludt. A férfi ovatosan az ölébe vonta a fejét s félkézzel a lányra vetette a kabátját, — aztán mozdulatlanul nézte a lány rózsás, félig nyitott ajkát. . .

A sárvári vashidat átadta a főispán a községnek, s az egybegyűlt megyei hatalmasságok tiszteletére banket volt az „Aranybárány”-ban. — Én a vadászterületet béreltem akkoriban a szomszédos Káloson, és ott felelőssé tettem valami duvad okozta kárért. . . Ezt igazítottam el akkoriban és *Friccs* szolgabíró felcipelt a banketre. — Bemutatott egy csomó idegen urnak, és maga mellé telepített az

asztalhoz. — A terem fényesen ki volt világítva, és a karzatról a városka összes asszonya szemmel tartotta a kiruccanó urukat. — Derűs, jókedvű volt az egész terem attól a sok mosolygó asszony-szempártól. — A karzatról dirigálták a cigányt. — Egyszerre hárman parancsoltak neki: Rudi ezt huzd! Rudi azt muzsikáld! . . . Éppen egy asszony anekdotába fogott *Friccs* bíró, a mikor leintette a cigányt valaki.

— Tósz! — gondoltam. — Majd csak megérjük a végét! —

Felé sem fordítottam a fejem, de a szónok hangja szinte esiklandozta a fülem. Olyan rekedt baritonja volt, mint a milylen kivénült operett buffók danolják a kupléikat. — A hangja, az arca is olyan ismerős. . .

— Ki ez?

— *Bérczy Béla* dr. ügyvéd! Nem ismered?

— Hogyne ismerném! . . . *Rohonczy* lány a felesége!

— Az! . . . Négy éve, hogy megházasodott, s mos tész ötödik hete, hogy együtt él a feleségével! — Nem tudsz róla!

— Nem én!

— De azt tudod, hogy négy esztendeje

megszöktette a feleségét! . . . No persze, akkor nem volt még a felesége! . . . Pestre vitte. . . elő volt készítve minden; bizonyítványok, dispenczió, tanuk, sőt szülői beleegyezés is volt a leány részéről — fene tudja, hogy csinálták — szóval megesküdtek, és haza vitte a feleségét.

Alig volt két napja nála az asszony, délben haza jön az irodájából — a szobák üresek. . . — keresi a feleségét — nincs! Talált azután egy irást, a melyben az apósa tudtára adja, hogy a lány az ő lánya, azt el nem viheti az ő beleegyezése nélkül senki fia — hát visszavitte! Ez az ember könyörgött, majd fenyegetődzött, követelte az asszonyt, a feleségét! . . . Nem adták! Ugy vigyáztak az asszonyra, hogy egyetlen levele sem érkezett az urához! . . . Most aztán kipörölte a feleségét. . . Olyan kriminális pört akasztott személyes szabadság megsértése címén az apósa nyakába hogy. . . Csodálkozol?! Pedig így van, *Bérczy* dr.-nak karhatalommal adták ki. a feleségét:

Friccs szolgabíró nyelve megoldódott az italtól és a mig beszélt, én kikaparásztam a régi emlékeim közül annak a pihegő lánykának a képét, a kivel együtt utaztam négy esztendeje! Jobban megnéztem *Bér-*

mányokkal (munkakönyvel) felszerelt bejelentések, melyeknek a munkás családi (nős, nőtlen, gyermekek száma) vagyoni és kereseti viszonyait (napibér, fizetés is föl kell tüntetniök, folyó évi június hó 1-ig, a kisparosok részéről az ipartestület, hol ilyen nincs, az iparhatóság útján, a gyárak részéről közvetlenül a kamarához, beíjlesztendők. Később érkező bejelentések figyelembe nem vétetnek.

— **Tűzoltó gyakorlat.** Cserven János főparancsnok vezetése mellett a tűzoltóság vasárnap reggel a vásártéren gyakorlatot tartott.

— **Tőgygümőkóros tehének irtása Magyarországon.** Darányi Ignác földművelésügyi m. kir. miniszter a közelmúltban nagy horderejű és fontosságú rendeletet bocsátott ki, mely a gümőkóros tehének tejével a közegészségügyre és az állategészségügyre hátraható veszélyek csökkentését célozza. Több városban és vármegyében, egyelőre kísérletképpen, a különösen veszélyes tőgygümőkóros tehéneknek állami kártalanítás mellett való kiirtását kezdik meg. Ezekre a területeken az állatorvosok kötelesek az általuk észlelt tőgygümőkóros vagy tőgygümőkóros gyanus megbetegedések a tőgygümőkóros tehének irtásával megbízott illetékes törvényhatósági m. kir. állatorvosnak bejelenteni, a ki a helyszínen kiszál és ott az illető állatbirtokos tulajdonában levő teheneket tőgygümőkórosra alaposan megvizsgálja. A tőgygümőkórosnak vagy tőgygümőkóros gyanusnak talált teheneért, ha egyéb szervekben is találni gümőkóros elváltozásokat, az állatbirtokos az állat teljes értékének megfelelő összeget nyer; ha azonban a tüzetes vizsgálat más szervekben nem talál gümőkóros elváltozásokat, akkor a tőgygümőkóros tehene az állatorvos a állatbirtokostól megveszi, míg ha az állat a tuberkulininjektúra nem reagált, vagyis nem bizonyult gümőkórosnak, akkor tejelésre továbbra is használható. A megvásárolt tőgygümőkóros tehén az eljáró állatorvos jelenlétében vágandó le, a ki a levágás után a beteg szerveket, főleg a beteg tőgyét pontosan megvizsgálja, a körismét megállapítja a közönségi husvizsgáló közbenjöttével meghatározza, hogy az állatnak mely testrészei bocsáthatók az állatbirtokos rendelkezésére, illetve közfogyasztásra. Tekintettel az ember fogékonyságára az állatokból származó gümőkóros ragály iránt (a kétségkívül beigazolt kölcsönös átvihetőség legalább ezt bizonyítja Koch újabb álláspontjával szemben), a földmiv. kormány

fentebb ismertett intézkedése jelentőséggel bír az emberek gümőkóros fertőzése ellen irányuló védekezésre.

— **Halálozás.** Özv. Farkas Jánosné szül. Horváth Krisztina, néhai Farkas János pereszélyi kántortanító felesége folyó hó 8-án 96 éves korában elhunyt. Temetése e hó 9-én volt Pereszélyben nagy részvét mellett.

— **Kártékony bogarak.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben a répbarkót és a hamvas vécélér bogarat a kártékony rovarok közé sorozza, és elrendeli ezeknek irtását. Az irtási idő márciustól június hó közepéig. Az irtásra vonatkozó utmutatást a földművelésügyi miniszter később fogja közölni.

— **Táncmulatság Ipolynyéken.** Az Ipolynyéki járás izr. ifjusága folyó évi május hó 31-én Ipolynyéken a Kások-féle erdőben jótékony célú zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Kezdeté d. u. 3 órakor bevonulás az erdőből a kaszinó helyiségében este 8 órakor. Belépti díj személynként 2 kor., családjegy 3 kor.

— **A természet őrési szolgálatokat tesz az emberiségnek, amennyiben sok betegség ellen szolgáltatja a segítőszereket.** Egyike a tenger által nyújtott legjobb szerekeknek a csukamájolaj, melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszatetsző íze van. A „Scott-féle Emulsió”, formájában azonban a csukamájolaj is jóízű és könnyen emészthető, akár csak a tejfel; a csukamájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai a „Scott-féle Emulsió”-ban nemesak hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányoznia a „Scott-féle Emulsió”-nak. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Házalási szabályrendelet.** Nagymáros nagyközség szabályrendeletet alkotott a területéről leendő házaló kereskedés eltiltásáról. E házaló kereskedés alatt értetnek azon kereskedők, kik helységről-helysére, házról-házra járva meghatározott elárutási hely nélkül üzött kereskedést folytatnak, kivéve az élelmi cikkel való házalókat, jelesen: vaj, turó, tojás, tej, gyümölcs, zöldségemlék, pékáru, virág, apróbaromfi, vad, méz. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága tavaszi közgyűlésében foglalkozott e szabályrendelettel és mivel az illetékes kereskedelmi és iparkamara is véleményezte — magáévá tette a bizottság és azt szabályszerűen kihirdetni és jóváhagyás végett a kereskedelemügyi miniszterhez felterjeszteni rendelte.

— **Emésztési zavar tüdőbajosoknál** egyike a legkelemetlenebb komplikációknak. Ezen betegek, kik a legjobb táplálkozásra vannak utalva, az étvágy megszűnése nagyon meggondolandó körülmény melynek folytán a különben jó eredménytel használt creosot készítmény, mely a gyomrot megterheli és kelemetlen ízű, a beteg által nem szívesen vétetik. Szerencsére létezik egy creosot készítmény, mely mindezen kelemetlen bajokat elmulasztja. A „Sirolin Roche” nem zavarja az emésztést s kellemes ízénél fogva étvágytalan betegek is kedvelik. A gyomor működésére a legjobb hatással van. Kapható minden gyógyszerárban.

— **Heveny-ragályos betegségek.** Az elmúlt héten csak három községben fordult elő heveny-ragályos betegség. És pedig: Roncsoló toroklobban megbetegedett Zebevényben 2, Nagybörzsönyben 1. Vörhenyben Berencsalun megbetegedett 3.

— **Okos és kedves mamám van!** Minden este lefekvés előtt nem cukrot ad, hanem két darab Fay-féle sodeni ásványpasztillát; ha az iskolába megyek mindjárt hat darabot kapok, hogy meg ne hüljek. De nem is voltam még soha beteg, a mama azt mondja hogy ez csak a Fay-féle valódi sodeni eredménye. Kapható 1 k. 25 fillérért egy dobozzal, minden patikában

drogériában és ásványvízkereskedésben, utasíts azonban minden utánzatot határozottan vissza. Ausztria — magyarországi vezérképviselőség W. Th. Guntzert Wien IV. Grosse-Neugasse 27.

— **Kertmegnyitás.** Asbóth József jóhírű vendéglős kerü helyiségét, melyet teljesen renovált folyó hó 16-án nyitja meg. Minden szombaton Balog Ferenc újonnan szervezett zenekara fog játszani.

— **A következő szerencse.** Hiába mondjuk általánosságban szerencsésnek kiszámíthatatlannak a szerencsét, sok esetben éppen megfordítva van a dolog. Sokszor szinte meg hüsséggel szegődik a jó szerencse egy helyre és rendületlenül állandó is marad. Jó tanúság erre a budapesti Gaedicke-bankház, mely mint a m. kir. szab. osztályosors-jéték főelárutója, az egész országban szinte közmondásosan ismert állandó szerencsésjéről. Sok millióra megy az összeg, melyet a bankház szerencsés ügyfeleinek juttatott és a most lezajlott, sorsjátékban is számtalan nagy nyereményt fizetett ki váratlan boldogságára sok családnak. A Gaedicke A. bankház (Kossuth Lajos-utca 11) ezen paratlan szerencsésje, meg az a gyors, pontos ügykezelés melyben itt a vevőnek része van, könnyen megmagyarázzák őrési forgalmát és kedveltségét.

— **Munkások nyugdíjintézete.** A „Magyarországi munkások rokkant és nyugdíjintézete” a kereskedelmi kamara útján átirt az ipartestülethez céljainak támogatása érdekében. Hogy mily nagy és fontos szociális kérdés megoldását célozza a fenti egyesület, azt bővebben nem is kell indokolni. Az intézetnek tagja lehet minden 14 életévét betöltött magyar honpolgár — tekintet nélkül polgári állására, csupán a magánosok és nyugdíjasok vannak kizárva. Ez ügyben a testület előjárósága akként határozott, hogy e hó 24-én a városháza kistermében gyűlést tart, melyre meghív mindenkit, hol is a testület jegyzője ismerteti a nyugdíjintézet szabályait. A ki a gyűlésig is bővebb felvilágosítást kíván, forduljon a helybeli ipartestület jegyzőjéhez. A gyűlés falragaszok útján lesz egybehíva.

Törvénykezés.

Jelmagyarázat. Hh. — helybenhagyó mv. megváltoztató, rmv. — részben megváltoztató, f. feloldó, folyt. t. — folytatóság tárgyalás.)

Rendes perek.

Május 15-én elintézve.

2855—1908. Fekete Ferencné — Lukács Erzsébet ingatlan birtoka iránt.

Előadó Dabis Antal dr.

(Felperes pernyertes.)

2939—908. Bogdányi Joachim — Bogdányi Vendel vagyonszétválás megszüntetése iránt.

Előadó Korláth György.

(Felperes pernyertes.)

Sommás fellebbezések.

Május 13-án elintézést nyert ügyek:

D. 68. Steiner József — Polák Mihályné, (megszűnt.)

D. 69. Özv. Mlinár Mátyás — Renyár János (hh.)

D. 44. Czablek János — Korponai takarékpénztár (r. m. v.)

D. 70. Kenczler Márk — Sembery István (hh.)

D. 71. Kovács Béla — Kovács József (ft.)
Május 20-ra kitűzve.

D. 72. Hrisch Andrásné — Leszenyiczky Mártonné.

D. 75. Dénes Deme Mária — Valent János.

D. 77. id. Miska Mihály — Bensa Márton.

D. 78. Marczell Elemér — Martos Sándor.

Bűnügyek.

Főtárgyalás május 18-án.

Lopás b. v. Banda Sándor. Hat. el. erősz. b. v. Borbolyás János. Lopás b. v. Meluk Pál. Lopás b. v. Czibuiya János. Lopás b. v. Rasznai János.

Május 19-én.

Lopás b. v. Müller József.

azy Béla arcát, most már egész biztosra vettem, hogy az én régi rokonszenves ismerősöm. — Eltökéltem, hogy most ha török-szakad elmondom neki azt, a mit négy év előtt a vasuti kocsiiban nagyon szerettem volna már elmondani, hogy én őszinte, jó barátja szeretnék lenni neki is, meg a feleségének is.

A mikor a pezsgőt kezdték durogtatni megindult a bucsujárás az asztalok körül. Ugy gondoltam, hogy most hozzá kocintom a poharamat az övéhez. . . kerestem — nem találtam sehoh. — A pincértől kérdeztem, hogy hova lett. — Felmutatott a karzatra. — Egy szőke asszonyra segítette fel éppen a kabátját — haza készülődtek. — Az asszony tekintete végig simogatta még a termet, s a karzat drapériája mögött eltűntek mind a ketten.

Az a rózsás, félig nyitott ajku, szőke lány volt — egy kicsit megasszonyosodott azóta. . .

Abban pillanatban meg tudtam volna békülni a végzettel, szinte hálásan vettem, hogy így egymáshoz kerítette ezt a két embert — csak azt sajnálom, hogy máig sem mondhattam ezt el nekik.

A KÖZÖNSÉG PANASZKÖNYVE.

E közérdekű felszólalásokra nyitott rovat közleményeiről a beküldő felelős.)

A Deák-utcából.

A Deák-utcaról van ismét szó, még lessz ki tudja meddig. Ezt a szégyen foltot el kell törölni a megye székhelyéről mert ez ide sehogyssem illik.

Már évek óta felhangzik a panasz az ut miatt, na egyáltalán van olyan is, azt hisszük hogy azt nem lehet utnak, nevezni, a hol ha egy kis eső esik, a sár miatt a kocsi is elakadnak. (És ezzel kapcsolatban meg jegyezzük, hogy a városi szemetet és egyéb hulladékot arra hordják, ilyen esetben kénytelenek bár hol terhükön könyitenni, a közegészség rovására, miután a szemét napokig, sőt hetekig ott hever.)

Mindezt azonban, igaz nem lehet egyszerre megcsinálni, de legalább a rég óhajtott járdát kérjük, erre égető szükség van.

Ha már a Csúrt ki kövezték kívül belül, a hol minden második ház pince, akkor a Deák-utca is joggal követelhet egy rendes járdát, a hol nem minden második ház pince, hanem minden házban eleven lakók vannak.

A számtalan kérvény, amit ebből kifolyólag az illetékes helyre beadtak elintézetlen, de az igazat be kell vallanunk, a ígéret nem maradt el soha, de az is igaz hogy az ígértől sem lett való soha.

Ugy látszik hogy a kérvények az illetékes helyen valami szent fiókba kerülnek, amit tiszteletből egy évben csak egyszer huznak ki, akkor is kanikulában ekkor pedig nem igen tartják idő szerűnek a sáros kérvények elintézését.

Egy Deák-utcai.

Ipolysági piaci árak.

Buza 100 klgknt kor.	22 00—22 20
Rozs	18 50—19 00
Arpa	14 00—14 50
Zab	15 00—15 50
Bab	11 50—12 00
Kukorica	12 00—12 50

Várandós állapotban

levő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió Testi gyengeség és bágyadság ha kinezza őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielégítő hatással jár.

Az Emulsió vásárlá- a gyermeket is táplálta s erősítőjé sánál a SCOTT-féle tette, szíval mindkettőre a leg- módszer védjegyet — kellemesebb hatást gyakorolta. a halászt — kérjük

Egy eredeti üveg ára

2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Csődtömegeladás.

Alulírott csődtömeggondnok közhírré teszi, hogy ob Rockstroh Miksa, volt nagy- marosi bej. cég hagyatékának csődügyében a csődleltár 58 t. a. asbest 245 kgm. suly- lal 588 kor. becsárban, az 59 61 t. a. I. és II. a. szűrőanyag 3226 k. 20 fillér becs- árban, a 62 65 t. a. 12850 drb.verses fel- ratu poháraljzat 128 k. 50 fil. becsérték- ben két láda poháraljzat „Pilseni” fel- irással 88 k. becsértékben, egy láda alja- zat „Lezingi” felirással 13 kor. becsárban, egy láda aljzat „Haggenmacher” felirás-

sal 12 k. 50 fil. becsértékben, a leltár 67 és 68 t. a. fehérvászonféláru 1360 kgm. sulyban 680 k. becsértékben a 70 t. a. 16700 drb. poháraljzat „Pilseni” felirás- sal 167 kor. becsárban, a 71 t. a. 11014 drb. poháraljzat „Részvény” felirással 110 k. 14 f. becsértékben, a 199 t. a. I. o. aljzat nyersanyagtábla 154 kgm suly- lal 30 k. 90 fill. becsértékben, a 200 és 201 t. a. II. o. aljzat nyersanyagtábla és félanyag 26 kor. 47 fill. becsértékben, a 202 t. a. 140 kgm. szűrőanyag 140 kor. becsárban. a 206—108 és 215 t. a. I. és II. o. aljzat nyersanyagtábla és félanyag 32 kor. 68 fillér becsértékben, a 217. a. és 218 b. t. a. I. és II. o. sörálj lemezek 44 kor. becsárban, a 225 t. a. teherkocsi 100 kor. becsárban, a 324 a. pónni ló 80 k. becsértékben, a 263 t. a. Wertheim- szekrény 125 k. becsárban, a 325 t. a. te- hén 150 k. becsértékben, továbbá lószér- számok, hintó kocsi, szán, öltönyök, láb- belik, fehérneműk és 1/2hecto bor a csőd- választmányok f. évi május hó 9-iki ha- tározata folytán nyilvános árverésen a leg- többet ígérőnek készpénzfizetés mellet el- adatnak.

Az árverés határnapjával 1908. évi május hó 25-ik napjának d. e. 10 órájára tüzetik ki Nagymaroson a gyár helyiségébe.

Venni szándékozók kötelesek a becsér- ték 10 százalékát az árverés megkezdése előtt tömeggondnok kezébe kifizetni. Az eladásra kerülő ingók becsáron alul el nem adatnak. Az árak mennyisége és becsértéke tekintetében felvilágosítást a tömeggondnok, ad kinél a leltár is meg- tekinthető.

Vevők kötelesek a megvett ingókat az árveréstől számított 3 nap alatt elszállí- tani.

Az árverés után az árakat ért bármely kár vagy veszély a vevő terhére megy.

A vétel után járó illeték a vevőt ter- heli.

A tömeggondnok és választmány az el- árverezendő ingók mennyisége és minő- ségért nem felel.

Ha vevő vételárát a leütéskor nyomban ki nem fizetné, bánatpénzét elveszti, az a tömeg javára esik, az árverés a megvett ingó tekintetében nyomban tovább foly- tattatik s a netáni vételárkülönbséget felelős marad.

Venni szándékozók az eladásra kerülő ingókat május hó 24 napjának d. u. 4 órájától kezdve az árverés idejéig meg- tekinthetik.

Ipolyság, 1908. május 9.

Tölgyesy Ferenc dr.
csődtömeggondnok.

Motor vevők figyelmébe!

Herkules-motorvállalat,
Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja ugy cséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzínlokomobiljait, melyek V. ker., Váci- ut 30. szám alatti gyárban bármikor

üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás

kifogástalan üzemért !!

Üzemzavarok kizárva!
Bámulatosan egyszerű szerkezet!
Rendkívül csekély benzinfogyasztás!
13-14 éves fiu is kezelheti!!!
Árjegyzék ingyen!

Olcso árak részletfizetéssel
200 db elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!

1079.
1908.

Pályázati hirdetés.

Ipolyság nagyközségben megürese- dett egy községi rendőri állásra: ezennel pályázatot hirdetünk.

A rendőr fizetése: évi 600 ko- rona és kellő ruházat.

Nélkülözhetlen kellékek a felvételhez:

1. Magyar honosság.
2. Fedhetlen előélet és erkölcsi maga- viselet.
3. Törvényhatósági vagy tisztii orvos bi- zonyítványával igazolt tökéletes egészség, erős testalkat és ügyes magatartás.
4. 24 éven felül és 32 éven aluli életkor.
5. Legalább 165 cm. testmagasság.
6. A magyar nyelvnek tökéletes bírása szó és írásban, oly mértékben, hogy a felveendő egyén írásbeli jelentéseket és tudósításokat fogalmazni képes legyen, továbbá folyékonyan olvasni és számolni tudjon, a tót nyelv is merete kívánatos.

A m. kir. csendőrség, m. kir. honvédség vagy a cs. és kir. hadseregben töltött tényleges szolgálatban a kik altiszti rangot vi- seltek, előnyben részesülnek.

A rendőrség állományába felvett egyén 1908. június 1-én feltétlenül tartozik szol- gálatba lépni és ezen naptól kezdve há- rom havi próba szolgálat teljesítése után, ha képességének tanujelét adja véglege- sítetteti fog.

Felhívjuk a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felbélyegzet, sajátkezűleg irt fenti kellékeket tanusító okmányokkal felszerelt kérvényeiket az alulirt községi előjárósághoz 1908. évi május hó 25-ig bezárólag annyival is inkább adják be, mert a később beérkező kérvények figye- lembe vétettni nem fognak.

Ipolyság, 1908. évi május hó 14-én.

Herczeg Vince

Baán Máté

jegyző.

bíró.

2167. 1908. tkv. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy Berecz János alsófegyverneki lakos lakos végrehajtónak — Sütő Gerzson fűzes- gyarmati lakos végrehajtást szenvedő ellen vagyonszűrés megsejntetése iránti ügyében a területéhez tartozó alsófegyver- nek község 421. szíjkvében A. 1 sor 70 hrszám alatt felvett fele részben Be- recz János és fele részben Sütő Gerzson nevében vezetett 3600 korona becsértékű, 40 ö. i. számú ház, udvar és kert 1908. évi június hó 25-én d. e. 10 órakor Alsófegyvernek községében a megállá- pitott kikiáltásiár 10 százalékának bánat- pénzül letétele mellett a becsáron alul- is el fognak árvereztetni.

A vételár az árverés napjától számított 30, 60 és 90. nap alatt 3 egyenlő részlet- ben 5 százalékos kamatokkal együtt le- fizetendő.

A bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja.

Az árverési feltételek a bíróságnál, vala- mint a fent megjelölt községi előjárósá- gnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Ipolyság, 1908. évi március hó 19.

Oravetz

kir. tszéki bíró.

446. 1908. vh. szám.

Arverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy az ipolysági kir. járásbírósnak 1908. 728 217. 239. és 247. számú végzése következtében I. Csillag Benő dr. budapesti ügyvéd által képviselt Tokai Cognac gyár 136 kor. 80 fillér. Adamovich István dr. újvidéki ügyvéd által képviselt Adamovich Sándor dr. 174 kor. 36 fill. Grosz Ármin dr. budapesti ügyvéd által képviselt Neumann Zsigmond cég 151 kor. 05 fillér. Schönfeld Lipót bécsi cég 141 kor. 16 fillér s a fenti tőkék jár. erejéig Bolner Pál ellen, 1908. évi április hó 4-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 967 kor. becsült következő ingóságok, u. m. Béli állványok, irasztal, mérlegek, szeszestatok és olaj nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbírósnak 1908. évi V. 28./2. számú végzése folytán I. 136 K. 80 f. II. 174 k. 36 f. III. 151 k. 05 f. IV. 141 k. 16 fill. tökekövetelések és ezek járulékaik erejéig Ipolyságon leendő megtartására **1908. évi május hó 20-ik napjának délutáni 4 óra** határidőül kitűztük és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ipolyságon, 1908. április hó 28-án.

Baig Mór

kir. bír. végrehajtó.

3523. 1908. tkvi szám.

Hirdetemény.

Lukanénye község s ehhez tartozó sülykpuszta telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2 579. számú szabályrendelettel képest átalakították, és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX, az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX t. cikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogatosítottatik.

E célból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1908. évi június hó 5-én** (ötödikén) fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazottjuk által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen némi észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok, kik a telekbejegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni hogy a tkvi hatóság által kiküldött bizottsága előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek

meg, és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel:

3. mindazok, a kik valamely ingatlanokhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi 29. t. c. 15—18. §§-ai és 1889. évi 38. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megzerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésre engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait ezen uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek, és

4. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa véget a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvszék, mint tkvi hatóság.

Ipolyságon, 1908. május hó 2.

László h.

Oravetz

kir. tszéki bíró.

NAPONTA EGY FŐNYEREMÉNY GAEDICKENÉL!

Immár szállóigévé vált ez a mondás, mert a most befejezett 6. osztály alkalomával nem volt huzási nap, hogy **Gaedicke bankháza ügyfeleit egy főnyereményről nem értesítette volna.**

Az eddig elért fényes eredményeink utólérhetetlenek.

Kisértse meg szerencsáját

GAEDICKE bankházban

s Ön bizton számíthat eredményre!

A XXII-ik sorsjáték I. osztályu huzásához, **mely május hó 21-én és 23-án lesz,** ajánlunk:

Egész	Fél	Nyegyed	Nyolcad	sorsjegyet
12.—	6.—	3.—	1.50	koronáért.

Postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

Naponta egy főnyeremény Gaedickenél!

GAEDICKE BANKHÁZ BUDAPEST,
Kossuth Lajos-utca II.

Naponta egy főnyeremény Gaedickenél!

Földbirtokos urak szíves figyelmébe!

Van szerencsém mélyen tisztelt földbirtokos uraságoknak szíves tudomásukra hozni, hogy **32 év óta VÁCON** fennálló, jó hírnevű

kötélgyártó-üzletemet, gabona kivekötélek

nagybani előállítására rendeztem be és minden igyekezetemet oda-irányítom, hogy mind az általam elő-állított többi e szakmába vágó áru-ímnak sikerült a lehető legjobb hírnevet szereznem, úgy a **gabona kivekötélem** is iparkodom lehető legjobb minőségben, a legolcsóbb áron előállítani. Már az első évben alig kerülnek többre a zsupszalma árnál, — ezen kötélek azomban 5-6 éven át használhatók — ezen kötélek 150 cm. hosszú, facsattal ellátva, 2 vége pirosra festve **1000 drb a 13 kor.** — Idő előtti szíves rendeléseket kérve

mély tisztelettel
Klapaty János
kötélgyártó V A C.

Mielőtt
személy-, jelzalog- v. építési
KÖLCSÖN
íránt intézkednék
kérjen díjtalanul prospektust.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST,
IX. ker., Lónyai-utca 7. szám.
Telefon-Interurban 46-31.

Állandó fogászati és fogtechnikai műterem

Ipolyság, Fötér (Engelhardt ház).

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy **Ipolyságon, a Fötér és Nagyhíd-utca sarkán fogászati és fogtechnikai műtermemet**

megnyitottam, és ott február hó 19-ikétől kezdve állandóan készítek a legújabb mód szerint egyes fogakat, valamint teljes fog-sorokat, fogtörméseket, aranykoronákat és hidakat, továbbá elfogadom mindennemű fájdalom nélküli műtétek elkészítését a legmérsékeltbb árak mellett.

Feltétlenül megbízható munka!
Vidékiek egy nap alatt kielégíttetnek!
Nagyon kérem az igen tisztelt megrendelő közönséget, hogy forduljon teljes bizalommal hozzám, mert itt időzésem nem rövid keletű, de mint okl. fogász állandóan szándékom van itt megtelepedni.

Magamat a nagyközönség jóindulataiba ajánlva, vagyok alázatos szolgája
Wohlstein Lipót
okl. fogász.

Jutányos
árak!

Uj! **Férfi-szabó-terem** Uj!

Elsőrendű
szabászat!

Ipolyságon,

Káptalan-utca 277. szám alatt, Juhász Lajos szücs házában.

Tisztelettel felhívom a n. é. közönség figyelmét

férfi szabó-termemre

mely a mai kor követelményeinek megfelelő praktikus és modern berendezésénél fogva, a nálam rendelt munkák a legkiválóbb izlés és tartósság figyelembe vétele mellett, a legjobb és legdivatosabb hazai és Skót gyártmányú szövetekből, a legjutányosabb árak mellett készülnek.

Nagy választék tavaszi és nyári divat szövetekből.
kiváló tisztelettel

Csepreghy István
férfiszabó.

Izléses
kiállítás!

Elsőrendű
munka!

! Vizsgalapok!

Hontvármegye címerével
vagy annélkül 100 drb. 95
fill Postaköltség 100 drb-nál
30 fillér. Csinos kiállítás

iskolai bizonyítványok
100 drb. 1 korona.

NEUMANN JAKAB papirke-
reskedésében
IPOLYSÁGON.

Pártoljuk a hazai kereskedelmet!

SZÉN-, KOKS-, BRIKET-,

kovácsszén- és antracit-fogyasztók,
gazdák, gyártelepek, kereskedők, intézetek, — mielőtt szükségletüket fedezik, — bizalommal forduljanak

RADNAY KÁROLY

Budapest, Váci-körut 78.

Sürgöny-cim: ANTRACIT, BUDAPEST.

Legkiválóbb minőségek, különlegességek.
összes ipari, gazdasági és házi czélokra.

Interurban
telefon
164.

Gőzszántásra és cséplésre rendeléseket ké-
sőbbi szállításra már most feladni kérem.

